Puterea de rezistență a evreilor

Discuțiunile noastre asupra evreilor purtate în această revistă, sunt susținute de sentimentul celui mai curat naționalism și de sentimentul adevărului. Din aceste puncte de vedere, problema s'a găsit permanent în preocupările noastre, silindu-ne pe cât ne-a fost cu putință să o prezentăm sub diferitele ei aspecte și să arătăm cât de mult interesează actualitatea românească. Sau mai bine zis cât de mult ar trebui să intereseze, pentrucă dela o vreme simțim în jurul nostru un fel de vid, care nu-și poate afla niciun fel de explicație.

Fenomenul este foarte curios. Până mai ieri, aveai impresia că principiul salvării naționale de sub puterea iudaică, fanatizase aproape întreaga făptură românească, pentruca astăzi aceleași inimi că dovedească o completă amorțire. Interesul pentru o problemă atât de gravă a pierit dintr'o dată, rămânând numai câteva brațe cari mai trag de clopotul conștiinței naționale, clopot care și el glăsuiește în pustiu. E firea noastră de totdeauna și marea slăbiciune în care trebue să recunoaștem cauza tuturor înfrângerilor.

Așa dar, valurile de entuziasm au fost o simplă minciună, iar primejdia despre care vorbim, noi aici, mai mult o închipuire. De sigur. Așa probează realitatea.

Pentru noi cei care am rămas, însă, în consecvența ideilor cu care am pornit la drum, fără să ne gândim o clipă la foloase de ordin personal, lupta își are încă temeiurile și justificările ei profunde. Dece?

Fiindcă noi n'am văzut în naționalism o formulă politică, ci un capitol din marea doctrină a adevărului. Și adevărul rămâne oricând acelaș, pentru cine l-a înțeles cu adevărat.

In singurătatea noastră, continuăm deci a ne păstra aceleași convingeri despre evrei și despre rostul lor printre noi, chiar dacă o asemenea atitudine ar fi considerată anacronică.

Și acum, să mai aducem încă o explicație în sprijinul părerilor noastre.

Puterea de rezistență a unui neam se bazează pe vitalitatea lui și pe modul cum știe să braveze împrejurările protivnice. Evreii, care în aparență manifestă o debilitate și o notă de rară sfiiciune, sunt în fond dotați cu o armătură foarte puternică de rezistență. Mult mai puternică decât noi. Așa ne lămurim de fapt și cauza care i-a făcut să dăinuiască în risipirea aceasta universală, păstrându-și caracterul lor neschimbat.

Lipsiți de noblețea și cavalerismul popoarelor creștine, ei au fost gata oricând pentru orice fel de compromisuri, pe care li le cereau diferitele strâmtori ale vieții. Un exercițiu de fiece clipă, al celui mai feroce egoism și spirit de conservare, i-a făcut să se perfecționeze în practica tuturor meschinăriilor și a celor mai ingenioase combinații, ajungând la cele mai extraordinare rafinamente pe care să le folosească oridecâteori s'au aflat în impas. Atât individul cât și colectivitatea, deține secretul salvării în orice ocazie grea, secret care nu e decât un adevărat proces instinctual, determinat de o îndelungată practică a egoismului despre care vorbeam mai sus.

Sub acest aspect a înregistrat literatura tipul evreului și l-ar putea reține și știința psihologiei, dacă ar vrea să facă operă de cercetări obiective.

Evreul e omul cauzelor, sale proprii în slujba cărora se pune cu fanatism, indiferent de paguba ce-a aduce celorlalți. Generozitatea și noblețea îi lipsesc.

Deaceea reprezintă o primejdie de moarte, pentru celelalte neamuri în mijlocul cărora se așează.

Un evreu e ca o minge. Oricum l-ai asvârli, el cade tot bine, ridicându-se cu aceeași insinuată reverență. Cine crede că desrădăcinarea lor din locurile pe care le-au acaparat e o operă uroară, se 'nșală amar.

Ei știu să accepte și măsurile mai aspre, pe care le socotesc trecătoare, pregătindu-se pentru o lentă revenire la normal.

Mi-aduc aminte de două întâmplări foarte lămuritoare din acest punct de vedere, al căror înțeles nu e greu de prins.

Acum câțiva ani, la un liceu din Cernăuți, cu elevi din toate neamurile pe care le adăpostește nefericita Bucovină, s'a petrecut ceva neobișnuit. Un elev evreu din clasa șasea, a lovit cu cuțitul în piept pe un coleg al său, creștin, aproape fără niciun motiv. Victima abea și-a reluat viața, dar din pricina asta a pierdut anul, iar mai pe urmă, s'a și lăsat de învățătură. Era un băiat sărman și nenorocita întâmplare l-a scos din mersul firesc al lucrurilor, alegându-se numai cu o mică despăgubire bănească. Agresorul a fost pedepsit după legile școlare, ridicându-i-se dreptul de a mai urma la școlile noastre, iar cu justiția s'a împăcat ușor, fiindcă victima, în urma despăgubirilor primite, și-a retras plângerea.

Vă interesează poate rezultatul final al acestei întâmplări? Iată-l: ovreiul a terminat liceul și s'a înscris la o facultate, iar victima lui a rămas și cu clasa în care se găsea când a fost lovit, neisprăvită.

Vasăzică, doi indivizi caracteristici. Unul cu toate drepturile intacte și cu avantagiile pe care i le da poziția sa de victimă, rămâne nenorocit pentru toată viața lui, — acesta este românul, — altul, căzut sub aspra sancțiune a legilor pentru o faptă sângeroasă, despuiat de drepturi și fără perspective, isbutește totuși să-și continue drumul ca și cum nimic nu s'ar fi întâmplat. Acesta este evreul.

Biruitorul de totdeauna.

Mingea!

Alt caz. Eram în tren. Rămăsesem fără loc dar întâlnindu-mă cu un prieten, m'a luat în fața unui compartiment unde, după un ceas de mers, se liberau două locuri. In compartimentul acesta se aflau șase persoane. Trei pe un rând și trei pe celălalt; jumătate români, jumătate evrei. Cei care aveau să coboare, erau evrei. Până să ajungă la destinație, tot timpul au vorbit câte-și trei într'o germană oribil mutilată, au vorbit tare și-au fumat, fără să le pese de ceilalți călători. Insfârșit, după ce au coborît cei doi, am intrat și noi înlăuntru. Eram acum cinci români și un ovrei. Cel rămas singur se potolise în colțul lui, sfiit de prezența noastră care, desigur, îl incomoda. După alte câteva ceasuri de mers, la o stație, mi se pare era Bacăul, ne pomenim cu un tânăr intrat în compartiment. Se îmbrățișează cu ovreiul și'ncepe să care apoi o sumă de bagaje peste capetele noastre, să-și scoată blana și să aprindă țigara vorbind și iar vorbind cu gura mare, până a isbutit să irite pe ceilalți călători care voiau să doarmă, mai ales că nici nu era loc pentru el acolo.

Atunci s'a ridicat un domn care-și avea locul lângă evreu și l-a apostrofat crunt, invitându-l să iese din compartiment. Celălalt a intervenit imediat, spunându-i că e fratele său și că la stația următoare i se va face loc, deoarece coboară o doamnă. Amicul nostru nu s'a lăsat bătut.

— Nu se poate, a replicat îndată.

Locul acela l-am dat noi altei persoane. Și zicând, a ieșit pe coridor și s'a adresat în gura mare unei doamne pe care a văzut-o acolo:

— Doamnă, dela stația următoare aveți un loc la noi!

Doamna a mulțumit, dar a spus că nu mai are nevoie, fiindcă o să coboare și dânsa.

— Atunci, dați de veste că e un loc liber aici, s'o găsi vreo română sau vreun român care să-l ocupe.

Toți se uitau cu admirație la curajul cu care acest om pălmuia impertinența ovreilor. Au ieșit amândoi pe sală rușinați și-au rămas acolo până ce lucrurile s'au liniștit. Târziu, dupăce a coborît doamna și când se părea că toți dorm, s'a strecurat câte-unul, câte-unul și s'au așezat în locurile libere. Nimeni nu le-a mai zis nimic.

In compartiment începuse să se răcească și domnul care-i apostrofase, cam golaș îmbrăcat se răsucea mereu, dând semne că-i e cam frig.

Ovreiul de lângă el, a prins imediat momentul: [illegible]

— E cam[illegible]—și fobia ce o a[illegible]eau 'mbrăcați [illegible], se manifesta.

Omul a mulțumit de sfat, dar nu i-a încălțat. Mai încolo, vecinul care avea o blană din cele scumpe, a intervenit și mai generos.

— Eu am și blană și pătură, vă ofer Dv. pătura. Să nu răciți că-i tari frig!...

Evident, nici de data asta n'a primit sfatul și mila ovreiului, dar vorbele lui mieroase l-au îmblânzit. Și n'a mai zis nimic când ei au scos țigările și-au umplut compartimentul de fum, nici când au început să vorbească de nu mai putea nimeni să închidă ochii. Ba au coborît geamantanele, au scos din ele merinde și-au început să ospăteze, asfixiindu-ne cu miros de usturoi și tot felul de cărnuri.

Cel care protestase și singurul care se dovedise în stare să-i pună la punct, fusese sedus de omenia pe care i-o arătase ovreiul. Cred că dacă ar fi mai încercat altcineva, își găsiea în el un adversar.

Și astfel, ovreii au făcut ce-au vrut, silindu-i pe toți ceilalți să-i suporte cu toate manifestările lor necuviincioase.

Ce rezultă din acest exemplu banal? Rezultă acea putere de rezistență, care-i face să treacă peste orice împrejurare neprielnică și să-și afirme spiritul dominant în momentul când se simt în siguranță. Ei primesc insulta și dispar din atenția lumii când se fac nesuferiți, dar revin pe încetul și-așa, cu mers de moluscă, își recâștigă pozițiile.

De aceea, credem noi că rezolvirea problemei evreești nu se poate face decât prin măsuri categorice și generale.

Pan M. Vizirescu

Inchinu-mă Ție

Inchinu-mă Ție, Stăpâne ceresc,
cu toate credințele mele, —:
Tu singur mi-ai dat să trăiesc
în Țara pământului meu strămoșesc, —
Inchinu-mă Oștilor Tale de Ingeri și Sfinți
în cari au crezut cu tărie trudiții părinți, —
Inchinu-mă celor ce'n vreme și veac
jertfitu-s'au pentru credința poporului drept și sărac, —
Inchinu-mă gândului bun dintre noi
ce Țara și Neamu'l va scoate din rău și nevoi, —
Inchinu-mă vrednicei munci
și Sfintelor Tale porunci, —
Inchinu-mă Ție, mărit Dumnezeu —
Țării, — și Regelui meu!

Valeriu Bora